

L Ē M U M S
Valmierā

2023.gada 27.aprīlī

Nr.____
(protokols Nr.____, __.š.)**Par Valmieras novada pašvaldības tiešās
līdzdalības saglabāšanu sabiedrībā ar
ierobežotu atbildību "VALMIERAS
NAMSAIMNIEKS"**

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka pašvaldības pienākums ir gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana), kā arī noteikt teritoriju un būvju uzturēšanas prasības, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu. Atbilstoši Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 10.punktā noteiktajam, viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, kā arī veicināt dzīvojamā fonda veidošanu, uzturēšanu un modernizēšanu.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos. Tā paša likuma 73.panta pirmā nosaka, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantam.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu publiskā persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību. Atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādās, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmo daļu publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmajai daļai, publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem. Savukārt minētā likuma 7.panta otrā daļa noteic, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu

kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu, ir veikts Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība), līdzdalības izvērtējums (Pielikums) sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “VALMIERAS NAMSAIMNIEKS” (turpmāk konstatējošajā daļā – Sabiedrība), reģistrācijas Nr.44103022271, kurā Pašvaldībai pieder kapitāla daļas. No minētā juridiskā un ekonomiskā izvērtējuma, tai skaitā ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, secināms, ka tiešā līdzdalība Sabiedrībā ir saglabājama un šīs Sabiedrības darbība turpināma esošajā statusā. Sabiedrības sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības attīstībai un ir atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā cita starpā noteikts, ka veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība, atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajai daļai, novērtējot tās līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā, konsultējās ar Konkurences padomi, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), SO “LATVIJAS NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA”, saņemot šo institūciju atzinumus. Pašvaldība 10.03.2022. saņēma biedrības “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” 09.03.2022. vēstuli Nr.2022/182 “Par viedokļa sniegšanu”. LTRK ieskatā ne Sabiedrības funkcijas (dzīvojamo, nedzīvojamo ēku apsaimniekošana un remonts un teritorijas uzturēšana un labiekārtošana), ne sniegtie pakalpojumi (atslēdznieku – santehniķu pakalpojumi, ūdens skaitītāju uzstādīšana, pārbaude, elektrotehniskie pakalpojumi, namdaru, galdnieku pakalpojumi, apdares darbu pakalpojumi, jumta seguma remonta pakalpojumi, jumīķu, skārdnieku pakalpojumi, transporta līdzekļu un mehānismu pakalpojumi (autopacēlājs), komunālo pakalpojumu maksas aprēķini, uzskaitē, tiesvedība, teritorijas apsaimniekošanas, labiekārtošanas pakalpojumi, zālēs pļaušanas, koku un krūmu zāģēšanas pakalpojumi, dūmvadu un ventilācijas tīrīšanas pakalpojumi) nav stratēģiski svarīgi, līdz ar to ir jāvērtē, vai pastāv tirgus nepilnība.

Konkurences padomes (turpmāk – KP) atzinums Pašvaldības lietvedībā reģistrēts 23.02.2023. ar reģ.Nr.4.1.8.3/23/1726. KP ieskatā, Sabiedrības darbība namu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas jomā var tikt atzīta par atbilstošu Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1.punktam. Sabiedrības sniegtais dzīvokļu īres pakalpojums (kā arī īres namu pārvaldīšana un apsaimniekošana) var tikt atzīts par atbilstošu Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam. Vienlaikus KP norādījusi Pašvaldībai, ka, darbojoties namu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū, regulāri jāveic ietekmes uz konkurenci izvērtējums, lai identificētu un novērstu iespējamu neatbilstību Konkurences likuma 14.¹pantam. KP uzsver Pašvaldības un tās kapitālsabiedrības īpašo atbildību, darbojoties tirgū, ievērot un nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci, neradot šķēršļus privāto komersantu komercdarbībai, kas vēlētos ienākt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu tirgū Pašvaldības teritorijā.

Pašvaldība, pieņemot šo lēmumu, ņem vērā KP veiktos secinājumus, kā arī paustās rekomendācijas, tostarp ieteikumus, kas saistīti ar nepieciešamību izvērtēt Sabiedrības pamatdarbības un papildus darbības veidus, lai novērstu varbūtēju konkurences neitralitātes pārkāpumu.

Pamatojoties uz visu iepriekš norādīto, tostarp izvērtējumā paustos apsvērumus, Pašvaldība atzīst, ka pastāv Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktais priekšnoteikums publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā. Sabiedrības darbības rezultātā tiek radīti tādi pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, un Pašvaldības līdzdalības saglabāšana Sabiedrībā ir pamatota no ekonomiskā viedokļa un atbilst konkurenci regulējošajiem tiesību aktiem. Tādējādi ir atbalstāma arī turpmāka Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā, vienlaikus ar normatīvajos aktos noteiktu regularitāti un, ievērojot KP minētos ieteikumus, nepieciešamības gadījumā arī ātrāk, veicot atbilstības daļības saglabāšanas nosacījumiem pārbaudi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.un 10.punktu, 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 73.panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu, 88.panta pirmo un otro daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un

kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, Konkurences likuma 14.¹pantu, un Saimniecisko lietu komitejas 13.04.2023. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: PAR –, PRET –, ATTURAS –, nolemj:

1. saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem;
2. noteikt, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" vispārējais stratēģiskais mērķis ir pārvaldīt un apsaimniekot Pašvaldības īpašumā un valdījumā esošās dzīvojamās mājas un tām piesaistītās teritorijas, kā arī citas dzīvojamās mājas ar tām piesaistītajām teritorijām, nodrošināt efektīvu Pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, kā arī veicināt dzīvojamā fonda attīstību;
3. vērst sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" valdes uzmanību uz nepieciešamību regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, veikt konkurences neitralitātes izvērtējumu (pamatdarbības un papildu darbības veidiem), atbilstoši Konkurences likuma 14.¹pantam, lai novērstu varbūtēju konkurences neitralitātes pārkāpumu;
4. vērst sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" valdes uzmanību pārskatīt un precizēt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" statūtus, ietverot tajos darbības veidus atbilstoši faktiskajai sabiedrības ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS" darbībai, kā arī, turpinot nodrošināt namu pārvaldīšanas pakalpojuma sniegšanu, vērtēt iespēju atsevišķu pakalpojumu sniegšanu pārvaldīšanas pakalpojumu ietvarā (piemēram, telpu un teritoriju uzkopšanas pakalpojumus, remonta pakalpojumus), nodot privātajiem tirgus dalībniekiem, nodrošinot pakalpojumu kontroles un uzraudzības funkcijas;
5. lēmuma izpildes kontroli uzdot Pašvaldības izpilddirektoram.

Pielikumā: Izvērtējums par Valmieras novada pašvaldības tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "VALMIERAS NAMSAIMNIEKS", reģistrācijas Nr.44103022271 uz 17 lappusēm.